

Dosarul nr. 1ra-742/2022
(1-19064882-01-1ra-18052022)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Cazac Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, în cauza penală privind-l pe

CAZAC Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.01.2019 – 13.11.2020;

Instanța de apel: 06.01.2021 – 23.02.2022;

Instanța de recurs: 18.05.2022 – 15.06.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 13 noiembrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală Cazac Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2), lit. b), c) și d) Cod penal la închisoare pe termen de 1 (unu) an;

- art. 186 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal la închisoare pe un termen de 6 (șase) luni.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod Penal, pentru concurs real de infracțiuni constatate prin prezenta sentință i s-a stabilit lui Cazac Andrei, pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an.

Potrivit art. art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare stabilită în privința lui Cazac Andrei prin prezenta sentință, s-a suspendat condiționat pe o perioadă de 3 (trei) ani și nu va fi executată, dacă inculpatul în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, totodată

obligându-l pe Cazac Andrei să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului care exercită controlul asupra comportării celui condamnat.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Leu Dmitri și Garbuziuc Victoria, care nu au atacat-o cu recurs ordinar, de aceea Colegiul penal nu se va expune în privința lor.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Cazac Andrei la data de 29 octombrie 2018, în jurul orelor 01:50, împreună și de comun acord cu Leu Dmitri și Garbuziuc Victoria, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând prin intenție directă, prin forțarea ușii au pătruns în debaraua de la etajul XXXXX, a casei de locuit amplasată pe adresa XXXXX, ce aparține lui Deminschii Cristian, de unde pe ascuns au sustras o bicicletă de culoare portocalie combinat cu negru în valoare de 2800 lei și un calculator de masa model „Intel” în valoare de 2000 lei, după care împreună cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate, o daună materială considerabilă în sumă de totală de 4 800 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Cazac Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, individualizată prin furt, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, de două sau mai multe persoane prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, împreună și de comun acord cu Lavricov Victor, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, la 16 noiembrie 2019 în jurul orelor 06:55, pentru realizarea scopului infracțional, profitând de faptul că acțiunile acestuia rămân neobservate de către terți, în timp ce se aflau pe XXXXX, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin acces liber pe ascuns au pătruns în scara blocului locativ de pe adresa supra menționată, de unde au sustras o bicicletă de model „Rocket Rider”, de culoare neagră la preț de 2 500 lei, care aparținea lui Crețu Vladimir, după care cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Crețu Vladimir, daune materiale în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Cazac Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal, individualizată prin furt, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cazac Andrei să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de:

- art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal și a-i numi pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare;

- art. 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal - a-i numi pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor a i se stabili lui Cazac Andrei pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. A admite acțiunile civile a părților vătămate.

În motivarea cerințelor sale apelantul a invocat că, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite și de faptul că, cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului, deoarece el s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței și judecată, motiv pentru care a fost anunțat în căutare, prin urmare suspendarea condiționată a pedepsei, stabilită de către instanță în privința inculpatului nu-și va atinge scopul, creând un spirit de nesiguranță a cetățenilor în caracterul inevitabil al pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, apelul procurorului a fost admis, s-a casat sentința parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cazac Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) și 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal și aplicate pedepsele în conformitate cu sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 noiembrie 2020, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concursul de infracțiuni prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa definitivă aplicată prin sentință s-a redus cu 59 (cincizeci și nouă) zile, pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din perioada 16.09.2020 până la 13.11.2020.

În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute încadrarea juridică corespunzătoare, acțiunile lui Cazac Andrei Ștefan în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) și 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a reținut că, infracțiunile săvârșite se califica ca „mai puțin grave”, inculpatul s-a eschivat de la obligația de a se prezenta în cadrul ședințelor de judecată, fiind dispusă la 10 aprilie

2019 aducerea silită a lui Cazac Andrei (f.d. 136, vol. I), iar la 19 iunie 2019 s-a dispus anunțarea acestuia în căutare (f.d. 169, vol. I).

Potrivit materialelor cauzei penale, circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite, inculpatul prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2008, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2008, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform informației eliberate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, se atestă că, inculpatul a fost liberat din Penitenciarul nr. 3- Leova la 24 februarie 2017 în legătură cu executarea efectivă și integrală a pedepsei.

În conformitate cu art. 61, 72 Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală, instanța de fond a concluzionat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, or, aplicarea unei pedepse alternative decât cea sub formă de închisoare reală nu ar atinge scopul pedepsei penale.

Totodată, instanța de fond a apreciat că, în speță aplicarea pedepsei alternative sub formă de amendă ar avea un caracter iluzoriu. Or, potrivit materialelor cauzei penale se atestă că, inculpatul nu este angajat în câmpul muncii, neavând o careva sursă de venit. Totodată, reieșind din faptul că, inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, se apreciază că în speța actuală aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

În contextul circumstanțelor menționate supra, instanța de apel a atestat că prima instanță și-a motivat soluția referitor la aplicarea pedepsei penale și modalitatea de executare a acesteia în baza unor și aceleași circumstanțe, și anume că inculpatul și-a recunoscut vinovăția și de cele săvârșite se căiește, a colaborat cu organul de urmărire penală.

Instanța de apel a notat că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

În acest sens, instanța de apel pornind de la caracterul faptelor comise și numărul acestora, și anume că faptele săvârșite de inculpat prezintă o gravitate relativ ridicată, raportat la modul de comitere, mijloacele folosite, circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, instanța de apel a conchis că urmează a fi aplicată pedeapsa închisorii, cu executarea reală, deoarece anume această măsură de constrângere este aplicabilă situației inculpatului, care pornind de la datele caracteristice ale ultimului este pe măsură să ducă la atingerea scopului general și special al pedepsei penale, deoarece faptele în materialitatea sa duc la concluzia că scopul pedepsei poate fi realizat prin stabilirea pedepsei cu închisoare.

Tot în acest sens, instanța de apel a reținut predispunerea lui Cazac Andrei de a comite infracțiuni și de a-și asigura existența prin metode ilicite, fapt ce denotă pericolul social sporit a acestuia în societate.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că nu este oportun de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, or, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului stabilit prin pedeapsa aplicată.

În ceea ce privește cererea inculpatului depusă în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, prin care a solicitat aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 (în vigoare din 31.12.2021) „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, s-a apreciat ca fiind nefondată, deoarece în situația lui Cazac Andrei, sunt incidente restricțiile prevăzute de lit. b) alin. (1), art. 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, (1) prevederile art. 1–5 nu se aplică persoanei: b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave, conform Codului penal nr. 985/2002, ori calificate ca fiind infracțiuni grave conform art. 71 din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961.

Din materialele cauzei penale rezultă că, prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2008, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2008, inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal (infracțiune deosebit de gravă), fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis. Prin urmare, sunt incidente restricțiile prevăzute de lit. b) alin. (1), art. 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, or, inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni deosebit de grave.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar*, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței

În motivare recurentul a indicat că, a participat activ la examinarea cauzei, a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu, se căiește de

cele comise de el și solicită aplicarea unei pedepse mai blânde pentru a-și întreține familia.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

În speță, recurentul critică hotărârea, solicitând rejudecarea cauzei și menținerea soluției instanței de fond, însă nu face trimitere la temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală sau la presupusele erori depistate în decizie. Suplimentar, recurentul enumeră în mare parte circumstanțele ce au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanțele de judecată.

Ultimul, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, instanța de recurs relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în partea stabilirii pedepsei inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja de a comite pe viitor asemenea și alte fapte infracționale.

Instanța de apel just a concluzionat că sancționarea inculpatului cu suspendarea condiționată a pedepsei reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, cu persoana inculpatului, el fiind anterior condamnat pentru o infracțiune deosebit de gravă, a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Solicitarea recurentului privind suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția suficient, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei condiționate.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, care corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar declarat de inculpat este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul CAZAC Andrei XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2022, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 august 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN